

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Агрономічний факультет

Кафедра здоров'я фітоценозів і трофології

Силабус навчальної дисципліни «ПСИХОЛОГІЯ»

1. Профіль дисципліни

Освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин»	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність: 202 «Захист і карантин рослин» Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки, семестр – 2/3 Компонент освітньої програми: <i>обов'язкова</i> Цикл підготовки: загальний Мова викладання: українська
--	---

2. Інформація про викладача

Викладач	Гречуха Ірина Анатоліївна – доктор філософії, доцент кафедри
Профайл викладача	https://orcid.org/0000-0002-1704-4320 https://scholar.google.com.ua/citations?user=TE_at9oAAAAJ&hl=ru https://www.researchgate.net/profile/I-Hrechuha
Контактна інформація	Номер телефону: +38(097) 572 42 21, E-mail: ihrechukha@polissiauniver.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	http://213.108.47.12:3398/course/view.php?id=4813
Консультації	Консультації щосереди з 14.00 до 16.00 Онлайн консультація через Zoom, Viber щосереди з 14.00 до 16.00

3. Анотація до дисципліни

Мета: формування у здобувачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок з питань психології. Вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів цілісної системи знань щодо теоретико-прикладних аспектів психології, професійних завдань щодо проблем керування діяльністю трудового колективу, забезпечення ефективного досягнення результатів управлінської діяльності за фахом.

Завдання:

- вивчення об'єктивних законів та ролі психології;
- з'ясування принципів, механізмів та інструментів що забезпечують психологічну взаємодію елементів професійної системи;

- вивчення сучасних напрямків в галузі психології;
- вивчення процесів управлінської діяльності та психологічних особливостей її організації;
- вивчення практичних аспектів психології, через застосування методів та інструментів психології в професійній діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

загальних (ЗК):

ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 01. Володіти знаннями, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності і патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей

ПРН 09. Ефективно планувати час для отримання прогнозованих результатів діяльності із захисту і карантину рослин.

ПРН 10. Навчати, контролювати і оцінювати професійні навички працівників, задіяних у виконанні заходів із захисту і карантину рослин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: роль, предмет, методи, історію, напрями психології; основи загальної психології (суть, методи та психофізіологічні особливості людини); психологію особистості (темперамент, характери, задатки та здібності); психологічні особливості процесу прийняття управлінських рішень; психологічні аспекти управлінського та ділового спілкування; психологічні основи поведінки в конфліктних ситуаціях; психологічні особливості управлінської роботи з персоналом; роль керівника у процесі формування соціально-психологічного клімату трудового колективу; методи та стилі управління персоналом та підлеглими.

вміти: діагностувати темперамент та особливості характери; встановлювати рівень відповідності індивідуально-типологічних особливостей, рис характеру, інтересів, здібностей, переконань та цінностей наявним умовам професійної діяльності; діагностувати психологічні стани (власні та підлеглих) з метою забезпечення ефективної професійної діяльності; застосовувати соціально-психологічні прийоми підвищення ефективності комунікативних процесів, що супроводжують професійну діяльність; оцінювати задоволення умовами, характером та результатами праці; аналізувати причини конфліктів та обирати стилі поведінки в конфліктних ситуаціях; визначати психологічний клімат в колективі та сприяти його формуванню; удосконалювати навички професійного ділового спілкування та взаємодії.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	-	-
Практичні / лабораторні	48	-
Самостійна робота	72	-

4.2. Зміст навчальної дисципліни

4.3. Форми контролю і методи оцінювання

Структура курсу	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лекції	практ.	лаб	сам.р.		лекції	практ.	лаб	сам.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи психології										
Тема 1. Психологія як наука: суть, предмет, методи та функції	14		4		10					
Тема 2. Основи загальної психології	16		6		10					
Тема 3. Основи психології особистості	16		8		8					
Тема 4. Основи психології управління	14		6		8					
Разом за змістовним модулем 1	60		24		36					
Змістовий модуль 2. Психологія управлінського впливу в професійній діяльності										
Тема 5. Психологічні аспекти управління групою і колективом в професійній діяльності	14		6		8					
Тема 6. Психологія лідерства: авторитет, імідж, влада	14		4		10					
Тема 7. Психологія комунікацій та ділового спілкування	16		8		8					
Тема 8. Психологія конфліктів в трудовій діяльності	16		6		10					
Разом за змістовним модулем 2	60		24		36					
Усього годин	120		48		72					

Основними видами контролю результатів навчання під час вивчення дисципліни «Психологія» є: поточний, періодичний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється у формі усного та письмового опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань і розрахункових робіт, підготовки презентацій та аналітичних оглядів. За сукупністю певних тем здійснюється періодичний контроль у вигляді модульних контрольних робіт.

Після вивчення курсу застосовується підсумковий контроль у формі заліку. Підсумкова оцінка визначається як середнє арифметичне значення оцінювання знань і вмінь здобувача вищої освіти за поточний та підсумковий контроль за 5-бальною системою з наступним переведенням в 100-бальну. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше

балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Оцінювання кожного з виконаних практичних завдань здійснюється за такими критеріями:

5 балів – здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичного завдання, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує практичне завдання стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки;

4 бали – здобувач вищої освіти достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичного завдання, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки;

3 бали – здобувач вищої освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє базові знання окремих положень, наводить приклади типових бухгалтерських проведення, проводить прості розрахунки. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки;

2 бали – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичного завдання;

1 бал – здобувач вищої освіти не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують одно-слівної відповіді;

0 балів – здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичного завдання.

Під час оцінювання знань і вмінь здобувачів можуть бути враховані результати навчання, отримані у неформальній освіті. Для цього, здобувач освіти, що має підтвердження про результати навчання у неформальній освіті (сертифікат, диплом чи інший документ), звертається із письмовою заявою в деканат факультету і складає підсумковий контроль предметної комісії. На-явність підтверджуючих документів є підставою для зарахування окремої теми лекційного чи практичного заняття, змістовного модуля чи всього навчального матеріалу дисципліни за умови, що програма неформальної освіти відповідає робочій програмі дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за видами навчальних занять з дисципліни «Психологія»

Поточний та періодичний контроль								Підсумковий контроль (залік)	Сума балів	
Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2						Індивідуальне самостійне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
5	5	5	5	5	5	5	5	10	40	100
Контрольна робота за змістовним модулем 1 – 5				Контрольна робота за змістовним модулем 2 – 5						

Шкала оцінювання: національна та шкала університету

Сума балів за шкалою університету (за всі види освітньої діяльності)	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи) практики	для заліку
90-100	Відмінно	Зараховано
75-89	Добре	
60-74	Задовільно	
менше 60	Незадовільно	Не зараховано

5. Політики дисципліни

Політики курсу «Психологія» вибудовуються із урахуванням норм законодавства України щодо **академічної доброчесності**, у т. ч. щодо використання штучного інтелекту, та регламентних документів щодо організації навчання у Поліському національному університеті. Списування під час тестування та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо дедлайнів та перескладання: індивідуальні та самостійні роботи здобувачі освіти мають здавати вчасно, відповідно до плану заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у конференціях, тривога, відсутність світла тощо) термін зарахування навчальних завдань може бути подовжений за погодженням із викладачем курсу. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, зараховуються зі зниженням оцінки. Перескладання практичних завдань відбувається із дозволу лектора.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування тощо) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Задля успішного засвоєння теоретичних знань і формування компетентностей здобувачі освіти зобов'язані регулярно відвідувати заняття, брати активну участь у обговоренні ключових питань із теми, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи

Політика щодо комунікації із викладачем: у разі виникнення певних труднощів при вивченні дисципліни здобувач освіти може звертатися до викладача у години консультацій за додатковими роз'ясненнями.

6. Література, необхідна для вивчення навчальної дисципліни

Законодавчо-нормативні документи

1. Про затвердження Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 No 1018-р. [Електронний ресурс] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1018-2017-%D1%80#Text>

2. Деякі питання надання психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.10.2022 No 1338. Поточна редакція від 02.08.2025. [Електронний ресурс] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1338-2022-%D0%BF#Text>

Література

1. Бакаленко О. А. Психологія управління : навч. посіб. Харків : ХНУРЕ, 2020. 120 с.
2. Долинська Л.В. Загальна психологія : навч. посіб. К : Каравелов, 2025. 464 с.
3. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. К : Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
4. Ільїна Н.М., Мисник С.О. Психологія: теорія та практикум : навч. посіб. К : Університетська книга, 2023. 352 с.
5. Кисіль З. Р. Психологія управління. Херсон : Олді-Плюс, 2023. 648 с.

6. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. 208 с.
7. Кириченко В.В. Психологія праці та інженерна психологія : навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 240 с.
8. Колот А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу Київ: КНЕУ, 2022. 337 с.
9. Мельник Л.П. Психологія в управлінні. Київ: Основа, 2023. 299 с.
10. Мирослав Савчин Загальна психологія. Київ: Академія, 2025. 352 с.
11. Постоян Т. Г. Психологія управління: навч. посібн. Одеса: Університет Ушинського, 2020. 195 с.
12. Психологія управління: навчальний посібник для магістрів / Савченко В.Г., Андрушина Л.Л. Дніпро, 2022. 128с.
13. Старовойтенко Н. В. Психологія управління: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни [Електронний ресурс] / авт.-упор. : Н. В. Старовойтенко, В. Осипенко, І. А. Чемерис, Л. І. Білик, С. І. Ключка ; М-во освіти і науки України, ЧДТУ. Черкаси: ЧДТУ, 2020. 300 с.
14. Ходарківський Є. І, Богоявленська Ю. В., Грабар Т. П. Психологія управління: підручник. Центр навчальної літератури. 2020. 492 с.
15. Гальченко В.М., Семенча Л.Г. Професійна культура як системо утворювальний фактор успішності майбутніх педагогів у професійній діяльності. The XXI century education: realities, challenges, development trends: collective monograph / Ed.: prof. Hanna Tsvietkova – Hameln : InterGING, 2020. 658 с. С. 509-522.
16. Гусак В. М. Взаємозв'язок професійно-психологічної культури та психологічного благополуччя у майбутніх соціальних працівників. Габітус. 2020. Вип. 19. С. 106-110
17. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с
18. Джулі Чжоу. Становлення менеджера. Що робити, коли всі чекають від вас вказівок. Book Chef, 2020. 352 с.
19. Захаріна О. В., Мосієнко О. В. Вплив емоційного інтелекту на ефективність публічних комунікацій і формування бренду державного службовця: емпіричний підхід. Наукові інновації та передові технології 2025. № 9(49). [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-9\(49\)-451-464](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-9(49)-451-464)
20. Кісіль З. Р. Основи управління: посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 232 с.
21. Курова А. В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА») / А. В. Курова – Одеса: Фенікс, 2020. – 79 с.
22. Лефтеров В. О., Цільмак О. М. Методика проведення практичних занять з елементами тренінгу з «Психології управління»: практикум. Одеса: Фенікс, 2019. 52 с.
23. Литвинчук І.Л., Захаріна О. В., Мосієнко О. В. Проектний підхід впровадження психологічних інструментів управління публічними комунікаціями в умовах військових загроз. Суспільство та національні інтереси, 2025.№8(16). [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-8\(16\)-663-675](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-8(16)-663-675)
24. Малєєв Д.В., Андрєєнкова В. Л., Байдик В. В. та ін. Впровадження відновного підходу, посередництва, медіації та практики функціонування служб порозуміння в закладах освіти та ін. Київ: видавництво ФО-П Буря О.Д., 2023 188 с.
25. Марченко О. М. Практикум з менеджменту: навч. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 224 с.
26. Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій : психологічний практикум. за ред. Л. М. Карамушки. Київ : Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2023. 76 с.
27. Мосієнко О.В., Паламарчук Т.М . Психологічні та культурні особливості ділових комунікацій у міжнародній діяльності. Наукові інновації та передові технології , 2025. №2(42) [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2\(42\)-2090-2098](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-2(42)-2090-2098)

28. Мосієнко О.В., Литвинчук А.І. Психологічні особливості економічної поведінки молоді. Перспективи та інновації науки, 2025.№1(47). [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1\(47\)-1636-1645](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-1(47)-1636-1645)

29. Репетій С.Т., Гальченко В.М. Духовно-творчий розвиток як основа професійної культури майбутніх фахівців: філософсько-антропологічний аспект. Перспективи. Соціально-політичний журнал. Випуск 2. Одеса, Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 43-50

30. Якобчук В.П., Мосієнко О.В. Механізми виникнення, вирішення та запобігання конфліктам у сфері публічного управління. Суспільство та національні інтереси, 2025.№2(10) [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-2\(10\)-897-908](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-2(10)-897-908)

31. Mukhina, H., Yakymchuk, I., Oliinyk, Y., Elvizou, M., & Shvalb, A. The relationship between coping strategies of extreme job holders and posttraumatic stress disorders. Amazonia Investiga. 2023. 12 (63). P. 299–309.

32. Lytvynchuk, I., Yakobchuk, V., Dovzhenko, V., & Mosiienko, O. Managing local cultural heritage: Policies, projects, and innovations (J.-U. Sandal, Ed.). Sandal Institute. 2025. 239 p.

Викладач _____

(Ірина ГРЕЧУХА)

Завідувач кафедри психології _____

(Алла ЛИТВИНЧУК)